

Karin Fossum: Evas öga

1998

Norskt original Evas öye (1995)

Fru Brenningen ser kommissarie Konrad Sejer komma in i sällskap med en kvinna, Det är Eva Marie Magnus.

Eva Marie Magnus var ute och promenerade med sin dotter Emma då de hittar ett lik som sköljts in av vågorna. Men hon ringer inte polisen.

En äldre dam, Erna Markestad, hittar liket och ringer polisen. Han har mördats med knivhugg.

Där är flera poliser, Karlsten

De har funnit Egil Einarsson, försvunnen sedan en tid. 6 månader.

Sex personer samlas i mötesrummet. Göran Soot, avdelningschef Holthemann, tyst och grå. Jacob Skarre.

Egil Einarsson for i väg för att sälja sin bil när han försvann. 15 knivstick hade han fått. Alla bakifrån. Ett annat dödsfall hade inträffat vid samma tid. Marie Durban.

Sejer använder varje tillfälle för att kunna lämna kontoret. Han besöker fru Jorun Einarsson. Hon har en son, Jan Henry. Sejer blir som en andra far för honom.

Vid ett andra besök låter han Jan Henry åka med i polisbilen - och använda sirenen. Jan Henry saknar sin pappa mycket.

Emma och Eva väntar på att Evas pappa ska hämta henne. Hon längtar. Både Emma och hennes pappa är överviktiga och rödhåriga. Eva älskar honom men önskar honom lycka.

Sejer har en hund som heter Kollberg. Han är sjuttio kilo tung. (Är det efter polisen Lennart Kollberg i Sjöwall-Wahlöös böcker?). Sejer är änkling. Hans fru Elise är död.

Vem köpte Egil Einarsson sin bil av? Jorun minns en Mikkelsen på Erik Börresens gate.

Jan Henry minns att det var en dam som köpte Mantan.

J. Mikkelsen är en man i 25 års åldern som sålde Mantan till Egil. Verkar hur oskyldig och sympatisk som helst.

Konrad Sejer tar tag i fallet Maja Durham på nytt. Maja hade en barndomsväninna. Eva Marie Magnus! Den funna Mantan var helt tom. Bland annat saknades en grön overall.

Dagen efter mordet på Maja Durham försov Einarsson sig. Kom för sent till jobbet.

Krogen Kungens Vapen. Där brukade "bryggerigänget" hålla till. En av dem var "Primus", Egil Einarsson. De brukade spela dart. Där fanns Peddik, Graffen och Nico Arvesen. Samma kväll som Durban blev mördad blev det bråk. Peddik blev för full. Polisen kom, men Einarsson gick i god för honom. Peddiks namn är Peter Fredrik Ahron.

Jostein Magnus heter Eva Maries frånskilda man.

Eva Marie åker med dottern Emma till morfar. Emma blir glad, hennes önskade rosa väska väntar henne. Hans fru är död.

(Mycket om sorg efter saknade makar, makor. Sejer tål inte salta jordnötter. Tycker däremot om att hoppa fallskärm).

Sejer besöker Jostein Magnus. En rödhårig bjässe. En sympatisk kille, varm och öppen. Röker pipa. Sambon Sofie öppnar.

Sejer besöker sin dementa mor på sjukhuset. Hon känner inte igen honom.

Han besöker Eva Magnus. Pressar henne på det faktum att hon inte ringt till polisen efter sin upptäckt av den döde Einarsson utan gått till MacDonalds och ätit med sin dotter Emma. Men hon påstår att hon ringt.

Sedan åker han till sin dotter Ingrids hus. Får träffa barnet Matteus, som en chokladbit insvept i guldpaper.

Jan Henry kommer till polishuset. Han har hittat en papperslapp som hans far lagt ifrån sig den dagen han mördades. Det står "Liland" och ett telefonnummer.

Sejer ringer numret som går till en man som heter Larsgård. Hans fru som nu är död hette Kristine Liland som ogift. Mannen har en tavla målad av Eva Marie Magnus på väggen. Larsgård är far till Eva-Marie. Av signaturen på tavlan framgår också "Liland" på lappen har skrivits av henne.

Sejer beger sig genast till Eva Marie Magnus hus. Men innan dess händer det en hel del.

En främmande man säger sig ha hittat en tavla av Eva Marie i huset där Maja Durham bott. Han anklagar henne för att tagit Maja Durhams pengar och nu vill han veta var hon gömt dem. Han lyckas ta sig in men hon rymmer därifrån.

Hon springer längs vägen och upptäcks av Sejer.

Eva Marie berättar för Sejer: (sidorna 92 till 205)

Hon berättar om sin belägenhet för ett år sedan. Hon hade inga pengar, räkningarna bara växte och hon beslöt att fly från huset. I ett varuhus får hon syn på Maja, hennes allra bästa och enda barndomsvän som hon inte sett på 25 år. Maja bjuder på kondis, hon har mycket pengar sparade säger hon och chockar Eva Marie med att berätta att hon tjänat dem som hora. Kunder som betalar bra.

(Författaren tar ställning för kvinnans rätta att använda sin kropp till vad hon vill så länge det inte skadar någon annan. En annan klar uppfattning är att konstnärer som Eva tycker att hon är, ska producera verk som det finns en marknad för. Eva säger att hon och andra konstnärer "måste ta på sig besväret att visa på tillvarons djup" (120)).

Eva Marie ser sin eländiga ekonomiska situation i nytt ljus i förhållande till Majas. Maja sparar pengar för att köpa ett hotell i Normandie. Maja vill att Eva följer med dit.

Maja har ett extra rum inrett för sex. Hon vill att Eva tar emot kunder där. Blir hennes kollega.

Maja ger henne 10000 kr innan de skiljs åt. Eva tar taxi hem och vaknar nästa dag bakfull.

Hon åker tillbaka till med en av sina bästa tavlor som Maja har köpt för de 10000.

Maja visar att hon har en kniv gömd i sängen som ett försvarsvapen om någon kund skulle bli hotfull. De kommer överens om att Eva ska sitta bakom en dörrspringa och se hur Maja "arbetar".

Snart knackar det på dörren och hon ser en man komma in. Han säger att han jobbar på Bryggeriet. Det tar inte lång innan han genomfört samlaget och tillfredsställt sig med ett ljudligt stön. När han lämnar sängen tar han stöd och upptäcker den gömda kniven. Han blir chockad och förbannad och anklagar Maja för att vilja döda honom. Maja lyckas komma över kniven mannen har i handen.

Mannen griper en kudde för att försvara sig.

Eva gömmer ansiktet i händerna. När hon tittar upp är mannen på väg ut.

När Eva vågar sig in upptäcker hon att Maja ligger död, kvävd med en kudde.

Eva spyr länge på toaletten. När hon ska gå upptäcker hon en stor soppterrin full med pengar. Hon letar vidare och hittar stora sedlar överallt. Hon fyller sin väska med pengar. Hon är full av rädsla och oro.

Dagen efter ser hon stora rubriker på löpsedel. Bild på inspektör Konrad Sejer.

Hon väntar på att han ska komma. Hon förbereder sig på vad hon ska säga. Hon får inte lång tid på sig. Och hennes förberedelser är inte mycket värda. Hon berättar allt förutom om pengarna och att hon sett mördaren och vilken bil han körde iväg i. Opel Manta, BL 744.

När han gått räknar hon pengarna, 60 000 kr! Otroligt! Och två miljoner till låg gömda i Majas föräldrars gamla torp utanför Kongsberg. Hon hade varit där för 25 år sedan. Försöker minnas.

Hon erinrar sig att man sagt något om sin arbetsplats, Bryggeriet.

Hon åker dit i sin bil. Snart har hon tagit reda på att mannen med hästsvansen heter Bendiksen och bor i ett grönt hus på Rosenkrantzgate. Tycks ha fru och barn.

Eva lyckas hitta det gamla torpet i ödemarken. Majas stuga. Den heter "Hilton". Fönstren är murkna. Med hjälp av lyckas hon ta sig in. Hon letar systematiskt efter pengarna. Till sist hittar hon dem. I en gammal smutsig färghink, Durkbets, Säterbrun. Ett otal platta paket med aluminiumfolie omkring.

När hon är på väg att stoppa pengarna i fickorna hör hon en bil. En person är på väg in. Eva lyckas gömma sig genom att krypa ner i hålet på utedasset. Försöker stå ut med stanken.

Hon hör personen rumstera omkring i huset. Det tar lång tid innan han går sin väg. Hon kan knappt röra sig när hon till sist tar sig upp genom hålet. Hon hittar gamla, men rena kläder att ta på sig i stället för de nerskitna.

Mannen kör mot det lilla skjulet. Där står en bil parkerad. En gammal Ascona.

När Eva är på väg mot sin bil blir hon upptäckt i skenet från mannens billyktor. Till sist lyckas hon ta sig hem och är snart i badet med ett glas vin bredvid sig. Åter störs hon av att den outtröttlige Sejer ringer på. Han ställer nya frågor. Och berättar bland annat att Majas man är på väg hem från Frankrike. Märkvärdigt tänker Eva, att Maja hade en make, det visste hon inte.

Nu gällde det att få pengarna ut ur huset. Hon lägger dem i en hink. Utom en folieförpackning som hon lägger i frysen, märkt "Bacon".

Hon kör till fadern med resten av pengarna. Med avsikt att smuggla ner dem i källaren.

Fadern överraskar henne med att återge radionyheter om en taxichaufför, en granne som kommit tillbaka efter semestern och berättat att han sett en man försvinna runt hörnet i en vit bil, sannolikt en Renault. Snart har polisen gripit honom.

Nu är hon på jakt efter Egil Einarsson, Rosenkrantzgate 16.

Hon sätter en lapp på hans bil "Betalar bra om du tänker sälja". Och ett namn och adress som är hennes fars. Einarsson ombedes ringa efter klockan 29. Då är Eva redan i sin fars hus. Han har svårt att röra sig med sina giktbrutna leder. Snart ringer bilägaren och de kommer överens om att träffas

vid bussterminalen.

Han är där med bilen och Eva vill provköra den. Långt utanför stan kör de. Där vill bilägaren visa hur ren och fin motorn är. Han lyfter på huven och visar. Eva fäktar med armarna och kommer åt spärren så att locket faller ner och fångar Einarsson. Eva lägger sig över huven med hela sin kroppsvikt och drar fram kniven. Helt vild sticker hon honom flera gånger genom överkroppen. Innan han dör erkänner han att det var som dödade Maja, men påstår att det var en olyckshändelse och i självförsvar.

De är alldeles nära vattnet och snart har hon lyckats få den döda kroppen under vattenytan.

Här slutar Eva Marie Magnus berättelse för Konrad Sejer. s 205

Mannen som drog ner henne för källartrappan var förmodligen Majas man Jean Lucas Cordoba. Markus Lassgård - Eva Maries far får telefon från Evas advokat. En bil hämtar honom. Innan bilen kommer får han en hjärtattack och dör. Repar sig dock sedan han kommit på sjukhus.

Konrad Sejer tar på sig den svåra uppgiften att meddela Eva Marie att hon mördat fel person. Egil Einarsson älskade sin bil och lät aldrig någon annan låna den. Utom till en person och en gång.

Till "Peddik", Peter Fredrik Ahron, en i "bryggerigänget" som brukade hålla till på krogen Kungens Vapen. Det var Peddik som ville sälja bilen till henne.

Det var Peter Fredrik Ahron som mördade Maja Durham. Han grips och erkänner.

Så:

Eva Marie Magnus får tag i en massa pengar som lyfter henne och hennes dotter från djup fattigdom till rikedom. Ironiskt nog får hon sitt konstnärstipendium just dagarna efter det att hon stulit pengarna.

Maja Durham, Eva Maries barndomsväninna, dräps av en av sina kunder. Det är "Peddik", Peter Fredrik Ahron, en i "bryggerigänget" som brukade hålla till på krogen Kungens Vapen. I gänget ingår också Egil Einarsson.

Eva Marie som blivit vittne till dråpet, vill hämnas sin barndomsvänninnas död. Tyvärr ger hon sig på fel person, och mördar Egil Einarsson i stället.
